روزنامه اقتصادی
امروز
چهارشنبه ۱۷ فروردین ۱۴۰۱ / ۶ آپریل ۲۰۲۲ /شماره ۱۰۱۸ / ۸ صفحه / سال چهارم/ ۲۰۰۰ تومان
وب گاه امروز: WWW.TODAYONLINE.IR

صفحه ۲

ارز ترجیحی هنوز حذف نشده است

بهادری جهرمی گفت: در مراسم بزرگداشت رویداد فناوری هسته ای امسال با حضور رئیس جمهور از سند جامع توسعه صنعت هسته ای رونمایی می شود. سخنگوی دولت در نشست خبری با اشاره به سفرهای نوروزی گفت: بیش از ۵۰ میلیون اقامت شـبانه در طول نوروز ثبت شد که بالای ۶۰ درصد افزایش نسبت به پارسال را شاهد بودیم،برای اولین بار شهر تهران در نوروز امسال، یکی از ۱۰ شهر گردشگر پذیر کشور شد. به گفته بهادری جهرمی علیرغم افزایش سفرهای نوروزی، ۲۶ درصد کاهش تصادفات و تلفات جادهای نسبت به پارسال داشتیم. جلسات هیات دولت در نوروز هم برگزار شد به...

صفحه ۱

مصوبه واردات خودرو منتفی شد

سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن از منتفی شدن مصوبه واردات خودرو خبر داد.روح اله جانی عباسپور سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن در پاسخ به خبرنگار جماران در خصوص آخرین وضعیت ماجرای آزاد شـدن واردات خودرو گفت: در نهایت شورای عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام مخالف داد و واردات خودرو تایید نشـد. وی در ادامه افزود: قانون دیگری برای واردات خودرو وجود دارد که با شرط و شروطی خودرو وارد کشور شود اما نه به این اندازه که در قانون بودجه تصویب شده بودوی همچنین در پاسخ به این سوال که آیا قانون مورد اشاره به واردات خودرو توسط قطعه سازان مرتبط است، گفت: خیر، ان...

یارانه دارو در جیب کشورهای همسایه

حمید حسینی عضو هیئت رئیسه اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق گفت: بخشی از داروهایی که در ایران با ارز ترجیحی تامین می‌شوند سر از بازارهای عراق، پاکستان و افغانستان درمی‌آورد. در واقع بازار دارویی این کشورها از یارانه ایران تامین می‌شود

«امروز» در مورد مطالبه رهبر انقلاب برای تحقق شعار سال گزارش می دهد ۱

ضرورت تغییر رفتار بازیگران در فرآیند دانش‌بنیان شدن تولید

صفحه ۲
عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس:
تصمیمات نسنجیده دولت مشکل‌ساز می‌شود

صفحه ۷
رئیس اتحادیه املاک:
بانک مرکزی از گران شدن مسکن نفع می‌برد

دبیر انجمن واردکنندگان خودرو ۸

قیمت گذاری خودروهای مونتاژی بر عهده سازمان حمایت نیست

صفحه ۳
شرایط و جزئیات چگونگی بهره‌مندی متقاضیان تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج

صفحه ۴
تا چند سال آینده به واردات گاز ایران نیازمندیم

صفحه ۱
استیضاح برخی وزرا؛ خیلی دور خیلی نزدیک

صفحه ۲

یادداشت امروز

صیانت از نخبگان

ابوالفضل شادمان

مقام معظم رهبری شعار سـال را بسیار هوشمندانه انتخاب کردند بنابراین ضرورت دارد طبق فرمایشـات ایشـان بر روی تولید دانش بنیان توجه ویژه‌ای داشته باشیم؛ البته ضرورت دارد قوه مجریه نیز وارد عمل شود و برای این عرصه برنامه‌ریزی لازم را داشته باشد تا رونق در این عرصه را شاهد باشیم. در همین راستا مقرر شده است کارگروهی در مرکز و استان‌ها با عنوان «حمایت از تولید دانش بنیان و صیانت از نخبگان» با مشارکت معاونت علمی وفنـاوری رئیس جمهور و بنیاد ملی نخبگان به منظور شناسایی موانع تولید و تجاری سازی محصولات دانش بنیان، چالش‌ها و مشکلات نخبگان و صاحبان اسـتعدادهای برتر با محوریت و راهبری بازرسی امور واحدهای تابعه مجلس، ریاست جمهوری و امور خارجه و دفترحمایت از سرمایه گذاری و تولید ملی تشکیل و جلسات آن به طور مستمر برگزار شود.شرکت‌های دانش بنیان موسسه‌های خصوصی یا تعاونی هستند که به‌منظور افزایش علم و ثروت، توسـعه اقتصادی بر پایه دانش و تحقق اهداف علمی و اقتصادی در راسـتای گسترش اختراع و نوآوری و در نهایت تجاری‌سازی نتایج تحقیق و توسعه در حوزه فناوری‌های برتر و با ارزش افزوده فراوان تشکیل می‌شود و شرکت‌های فناور و دانش‌بنیان، نقش مهمی در رشـد اقتصاد غیر نفتی، ایجاد اشتغال برای دانش‌آموختگان دانشگاهی و پیشرفت هر کشوری ایفا می‌کنند.این تعریفی است که جامعه علمی از شرکت‌های دانش بنیان دارد اما به باور صاحب‌نظران با وجود آن که «قانون حمایت از شرکت‌ها و...

ادامه در صفحه ۳

اخبار کوتاه

سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن خبر داد؛

مصوبه واردات خودرو منتفی شد

سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن از منتفی شدن مصوبه واردات خودرو خبر داد.

روح‌اله جانی عباسپور سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن در پاسخ به خبرنگار جماران در خصوص آخرین وضعیت ماجرای آزاد شـدن واردات خودرو گفت: در نهایت شورای عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام مخالف داد و واردات خودرو تایید نشـد. وی در ادامه افزود: قانون دیگری برای واردات خودرو وجود دارد که با شرط و شروطی خودرو وارد کشور شود اما نه به این اندازه که در قانون بودجه تصویب شده بودوی همچنین در پاسخ به این سوال که آیا قانون مورد اشـاره به واردات خودرو توسط قطعه سازان مرتبط است، گفت: خیر، ان مبحث جدایی است. در نهایت چیزی که می توان گفت این است که آنچه در بودجه توسط مجلس شورای اسلامی تصویب و توسط شورای نگهبان تایید شـده از سوی شورای عالی نظارت رد شده که قانونا توسط شورای نگهبان به ما ابلاغ شده است.

دستور مغایر با ورود نامحدود ارز!

اعلام اخیر گمرک ایران در رابطه با شاخص‌های ورود ارز، اسـناد بانکـی و اوراق بهادار همراه مسافر، می‌تواند ورود نامحدود ارز طبق دستور سران سـه قوا و بانک مرکزی را تحت‌الشعاع قرار دهد.

به گزارش ایسـنا، گمرک ایران اخیرا در بخشنامه‌ای به گمرک‌های اجرایی با اشاره به دستورالعمل اجرایی ضوابط ناظر بر ارز، اسناد بانکی و اوراق بهادار بی‌نام همراه مسافر که در آذرماه سال ۱۳۹۹ صادر شده بود، با توجه به بخشنامه بانک مرکزی در مورد تشخیص ظن پولشویی که برعهده گمرک گذاشته شده، برخی شاخص‌ها به عنوان مصادیق پولشویی را اعلام کرده است.این بخشنامه در حالی صادر شده که در سال ۱۳۹۷ و با توجه به شرایط ارزی و محدودیت‌هایی که وجود داشت، طی مصوبه شورای عالی هماهنگی اقتصادی دولت، شرایط ورود ارز تسهیل شد؛ به طوری که مقرر شد ورود ارز به صورت اسکناس به داخل کشور بدون محدودیت و مطابق با ضوابط و مقررات بانک مرکزی و مقررات مبارزه با پولشویی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی مجاز باشد.این در حالی است که در ادامه، همتی- رئیس کل وقت بانک مرکزی- طی مکاتبه‌ای با وزارت کشور خواسته بود تا دستور لازم به مراجع ذیربط جهت تسهیل ورود ارز و طلا توسط بانک‌ها، صرافی‌ها و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی صادر شـود که ظاهرا بعد از آن به نیروی انتظامی اعلام شد که واردات ارز بدون محدودیت صورت گیرد.

اعلام این سیاست جهت عدم ممانعت از ورود ارز و تاکید بر اظهار ارز از سوی مسافر بود و بانک مرکزی بر ورود ارز به ویژه اسکناس به کشور در شرایط تحریمی تاکید داشت و دستورالعمل ورود نامحدود ارز و طلا مصوب سران سه قوا، بار دیگر در سال گذشته تمدید شد.

ورود ارز و طلا هر چند که باید با رعایت مقررات مبارزه با پولشویی انجام شود ولی هر بار اعمال محدودیت‌های جدید و برخی شاخص‌های تعیین شده در آنها، مسافر و یا افرادی که نسبت به ورود طلا و یا ارز حتی با منشاء مشخص اقدام می‌کنند را با مشـکلاتی مواجه کرده است که اعلام ورود نامحـدود به طور خاص ارز را تحت تاثیر قرار می‌دهد، در این بین ایجاد موانع از سوی دستگاه‌های اجرایی که اغلب به دلیل عدم هماهنگی آنها بوده نیز قابل توجه است.

«امروز» در مورد مطالبه رهبر انقلاب برای تحقق شعار سال گزارش می دهد

ضرورت تغییر رفتار بازیگران در فرآیند دانش‌بنیان شدن تولید

امروز- لیلا زمانی

رهبر معظم انقلاب با نام‌گذاری سـال ۱۴۰۱ به نام «تولید؛ دانش‌بنیان، اشـتغال‌آفرین» بار دیگر اعتقاد راسخشان به شرکت‌های دانش‌بنیان و نقش آن‌ها در توسعه کشور را مطرح کردند و تکلیف بر همگان، به ویژه مسـئولان، روشن شد که باید تمام توان خود را برای تقویت این حوزه به کار بگیرند. رییس جمهوری نیز در همین راستا گفت: در کشور ظرفیتهای بسیاری وجود دارد که در کنار خرد، علم و دانش قیمتی می‌شود و خام فروشی با تکیه بر دانش‌بنیانی به حداقل می‌رسد از این رو بنای دولت بر حمایت جدی از شرکتهای دانش‌بنیان و ایجاد اشتغال است.

به گفته بسیاری از مسـئولان و کارشناسان، تایید نهایی و ابلاغ قانون «جهش تولید دانش بنیان» یکی از اقدامات مهم و اساسـی برای حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و محقق شدن شعار «تولید؛ دانش بنیان، اشتغال آفرین» خواهد بود. بعد از تصویب این طرح در دی ماه ۱۴۰۰ و ارسال آن به شورای نگهبان، این شورا ایراداتی را به آن وارد دانست و نمایندگان مجلس نیز در آخرین هفته کاری اسفندماه سال گذشته، نظرات اصلاحی را اعمال کردند تا این طرح را مجدد به شورا ارسال کنند. «اقبال شاکری» دبیر فراکسیون دانش‌بنیان مجلس درباره وضعیت نهایی این طرح می گوید: شورای نگهبان یکی دو نکته اصلاحی جزئی دیگر نسـبت به طرح جهش تولید دانش‌بنیان وارد دانسته اسـت که این ایرادات نیز به زودی در مجلس رفع و پس از تایید نهایی شورای نگهبان، قانون برای اجرا به دولت ابلاغ خواهد شد. شاکری می‌افزاید: این قانون نقش مهمی در تحقق شعار سال خواهد داشت و برای تسریع اجرایی شدن آن، مجلس بر روند تدوین و ابلاغ آیین‌نامه‌های اجرایی آن در دولت و همچنین عملکرد دستگاه‌های متولی نیز نظارت خواهد داشت.

در مباحثی که طی چند هفته اخیر در این خصوص مطرح شـده، پژوهشگران تعاریفی را برای تحقق همزمان دانش‌بنیانی و اشتغال زایی بالای تولید ارائه داده‌اند. از جمله اینکه تولیدی باشـد که ۱-منجر به انتقال تکنولوژی، ۲-مهندسـی معکوس، ۳-نوآوری، ۴-رشـد ارزش افـزوده، ۵-جهش صادرات ۶-افزایش بهره‌وری، ۷-کاهش هزینه‌های تولید و قیمت تمام‌شده محصولات، ۸-رقابت‌پذیر شدن تولیدات در بازارهای جهانی و ۹-ایجاد اشتغال با کیفیت شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد شعار سال همزمان با جهش تولید، می‌تواند زمینه‌ساز رشـد اقتصادی فراگیر شـود که نتیجه آن، افزایش رضایت‌مندی شاغلان، افزایش اشتغال باکیفیت، افزایش تولید با بهبود بهره‌وری، کاهش فقر، ارائه محصولات با ارزش افزوده بالا در سـبد صادراتی کشور، کاهش ارزبری و افزایش خوداتکایی و تعمیق ساخت داخل در بخش‌هایی همچون خودروسـازی، لوازم خانگی و محصولات کشاورزی شود. البته همه اینها منوط به این است که لزوم دانش‌بنیان بودن تولید را نه‌فقط تقویت تولید در چند شرکت دانش‌بنیان بلکه اعم از آن -یعنی هر تلاش مبتنی‌بر دانش برای ارتقای بهره‌وری نیروی کار، کاهش هزینه‌ها و افزایش تولید- بدانیم.

افزایش تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان

یکی از مواردی که رهبر انقلاب در سخنرانی اولین روز سال ۱۴۰۱ مطرح کرده‌اند دوبرابر شـدن تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان است. ایشـان اظهار می‌دارند: «ما درحال حاضر تقریبا حـدود ۶۶۰۰ یا ۶۷۰۰ شرکت دانش‌بنیان در کشور داریم که این تعداد حدود ۳۰۰ هزار اشتغال مستقیم ایجاد می‌کند، که خب نسبتا رقم قابل توجهی است. البته آن کسانی که بنده سوال کردم از آنها و پاسخ دادند، گفتند بیش از ۳۰۰ هزار است؛ حدس می‌زنند مثلا ۳۲۰ هزار اشتغال مستقیم در این سال ۱۴۰۰ که گذشت ایجاد کرده؛ اشتغال غیرمستقیم خیلی بیشتر از اینها است. من پرسیدم که در ۱۴۰۱ چقدر می‌شود این مقدار را افزایش داد و تعداد این شرکت‌ها را بیشتر کرد؟ به من گفتند حداکثر ۳۰ درصد. بنده قانع نیستم؛ من معتقدم ۳۰ درصد آن رقمی نیست که برای کشور مطلوب باشد و مورد نیاز کشور باشد و به نیازهای کشور جواب بدهد. توقع من از مسئولان این است که صددرصد افزایش پیدا کند، یعنی شرکت‌ها دوبرابر بشود. بنابراین ۳۰۰ هزار اشتغال مستقیم تبدیل خواهد شد به ۶۰۰ هزار اشتغال مستقیم در سال ۱۴۰۱.» ایشان در ادامه بیان می‌دارند: «البته این [کار] موجب این نشود که ما یک شرکتی درست کنیم و اسمش را بگذاریم دانش‌بنیان، درحالی که دانش‌بنیان نباشد؛ نه، حقیقتا شـرکت‌های دانش‌بنیان [درست شود]؛ باید همت کنند مسئولان ما و این کار را انجام بدهند؛ به‌خصوص در بخش‌هایی که عقب‌ترند، مثل همین بخش کشاورزی که عرض کردیم.»

کارشناسان درخصوص افزایش تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان معتقدند فرآیند دانش‌بنیان شدن تولید و اقتصاد کشور باید با کاهش هزینه‌های تولید و قیمت تمام‌شده محصولات، افزایش بهره‌وری، ارتقای کیفیت محصولات، رقابت‌پذیر شـدن تولیدات در بازارهای جهانی و ایجاد اشتغال با کیفیت، همراه شود. همچنین تاکید کارشناسان این است که شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند به‌صورت هدفمند در بخش‌هایی ایجاد شوند که ۱-نیازمند تحول هستند (با فناوری پایین و بهره‌وری پایین فعالیت می‌کنند)، ۲-امنیت اقتصادی کشـور در گرو توسعه آنهاسـت، ۳-ظرفیت‌های نیروی انسانی متخصص در آن حوزه‌ها بسیار بالاست، ۴-ظرفیت بالایی در اشتغال‌زایی دارند و ۵-ارزبر هستند. بر همین مبنا یکی از رویکردهای دولت می‌تواند توسعه دانش‌بنیان‌ها با هدف تقویت بخش تولیدات کارخانه‌ای ارزبر و افزایش خوداتکایی در بخش‌هایی همچون بخش کشاورزی باشد.

سهم ۵ درصدی دانش بنیان ها از تولید ناخالص ملی

براساس گزارش معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، هم‌اکنون ۶۶۰۸ شرکت در کشور به عنوان «دانش‌بنیان» تایید شده است که در ۹ دسته فعالیت می‌کنند. البته در تازه‌ترین خبرهای منتشر شده به نقل از این معاونت، که فروردین ماه امسال انتشار یافته، تعداد کلی شـرکت‌های دانش‌بنیان بیش از ۶ هزار و ۶۲۴ مورد اعلام شده که نشان می‌دهد تاییدیه‌های ۱۶ شرکت جدید نیز به تازگی صادر شده است. ۴۰۰ هزار نفر نیروی شاغل مستقیم اشتغال آفرینی دانش‌بنیان‌ها هم قابل توجه است. هم‌اکنون حدود ۴۰۰ هزار نفر به صورت مستقیم در حوزه دانش‌بنیان کشور مشغول به کار هستند که همگی نیروهای تحصیل کرده‌اند و قابلیت تغییر محیط اطرافشـان را دارند. اهمیت حمایت از دانش‌بنیان‌ها آن جا بیشـتر مشخص می‌شود که بدانیم ۱۵ میلیون تحصیل کرده در کشور داریم و متاسفانه، ۴۴ درصد بیکاران ما هم فارغ‌التحصیلان دانشگاهی هستند. بنابراین، آن طور که دکتر «سورنا ستاری» معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری در گفت و گو با khamenei.ir مطرح کرده، برای حفظ و جذب این قشـر تحصیل کرده راهی جز این نداریم که به سـمت تولید دانش‌بنیان برویم.

به گفته دکتر ستاری، سهم دانش‌بنیان‌ها در اقتصاد نیز، فعلا سه درصد تولید ناخالص داخلی است اما ظرفیت کشور بیشتر از این‌هاست و باید به سـمت اهدافی که رهبر انقلاب بیان کرده‌اند -که بیش از پنج درصد مدنظرشان است- حرکت کنیم. یک میلیارد دلار صادرات، یک میلیارد دلار جلوگیری از خروج ارز سهم صادراتی شرکت‌های دانش‌بنیان هم طی سـال‌های اخیر رشـد یافتـه و به گفته مدیر توانمندسازی صندوق نوآوری و شکوفایی، در سال ۲۰۲۰ میلادی، ۴۵۰ شرکت ما موفق شدند یک میلیارد دلار صادرات داشته باشند. از سوی دیگر هم طبق اعلام معاون سازمان توسعه تجارت، فقط در سال گذشته با اتکا به تولیدات دانش‌بنیان، از خروج یک میلیارد دلار ارز از کشور جلوگیری شده است.

شاخص های بین المللی برای ارزیابی نوآور بودن کشورها

اما لازم است در حوزه دانش‌بنیان شدن، خودمان را با سایر کشورهای جهان نیز مقایسه کنیم که این مقایسه را می‌توان با نگاهی به گزارش «شاخص نوآوری» که هر ساله سـنجیده و اعلام می شود، انجام داد. شاخص نوآوری جهان، شـامل هفت رکن در دو حوزه ورودی و خروجی نظام نوآوری است که به خوبی نشان می‌دهد نوآورشدن به همین سادگی‌ها هم نیست و باید همه ساختارها و زیرساخت‌ها را برای آن فراهم کرد. این هفت رکن عبارت‌اند از: «ساختار نهادی»، «سرمایه انسانی و تحقیقات»، «زیرساخت»، «پیچیدگی بازار»، «پیچیدگی کسـب و کار»، «خروجی‌های دانشی و فناورانه» و «خروجی‌های خلاقانه». ۵۹ کشـور، دانش بنیان تر و نوآورتر از ما کشور ما در این رده‌بندی جهانی، از رتبه ۱۲۰ در سال ۲۰۱۴ به رتبه ۶۰ در سال ۲۰۲۱ رسـید و با ۶۰ پله صعود، جهش قابل توجهی داشته است؛ اما این موفقیت نباید مغرورمان کند چرا که در این عرصه ۵۹ کشور وضعیت بهتری از ما دارند. طبق این پایش، سوئیس، سوئد، آمریکا، انگلستان، کره جنوبی، هلند، فنلاند، سنگاپور، دانمارک و آلمان، ۱۰ کشور برتر جهـان در عرصه نوآوری هسـتند و مـا در رده ۶۰ جهان، در کنار کشورهایی همچون برزیل، مغولستان، آفریقای جنوبی و بالاروس قرار گرفته‌ایم. البته این جایگاه نباید ناامیدمان کند، چرا که فعالیت‌های دانش‌بنیان ما تازه چند سالی است که رونق گرفته و به همین دلیل در سال ۲۰۲۱، بعد از هند، دومین اقتصاد برتر نوآور در منطقه آسیای مرکزی و جنوبی شده‌ایم. اقتصاد دانش بنیان چین، آمریکا، سوئد و هند اگر بخواهیم بدانیم کشورهای پیشروتر ما در حوزه نوآوری، چه میزان از تولید ناخالص داخلی‌شان مربوط به این صنعت است: طبق گزارش نشریه سی‌ان‌بی‌سی، چین تصمیم دارد با کمک فناوری‌هایی مانند نسل ۶ اینترنت همراه و داده‌های کلان، سهم اقتصاد دیجیتال خود از تولید ناخالص داخلی کشورش را تا ۲۰۲۵ میلادی افزایش دهد و به ۱۰ درصد تولید ناخالص داخلی برسـاند. طبق آمار Statista در سـال ۲۰۲۰ صنعت فناوری آمریکا ۱۰/۵ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را تأمین کرده بود. پیش‌بینی می‌شود استخدام در بخش فناوری اطلاعات آمریکا، از ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۹ میلادی ۱۱ درصد رشد کند.صنعت فناوری یکی از ۵ عامل مهم درآمدزایی در ۲۳ ایالت این کشور به حساب می آید . صنعت ICT سهم بالایی در اقتصاد سوئد ایفا کرده و بیش از یک چهارم مردم این کشور به طور مستقیم در شرکت‌های ICT فعالیت می‌کنند. طبق آمار این کشور بخش دیجیتال سوئد حدود ۵/۸ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور را تشکیل می‌دهد. بانک جهانی تولید ناخالص داخلی هند در سال ۲۰۲۰ میلادی را ۲۶۲۲ میلیارد دلار تخمین زده است که ۸ درصد آن مربوط به اقتصاد دانش‌محور و صنعت فناوری اطلاعات بوده است. خطر افزایش نمایشـی شرکت های دانش بنیان با ارزیابی شاخص های داخلی و بین‌المللی، تردیدی نیست که ما هنوز تا دانش‌بنیان شدن کامل و کم کردن فاصله با رقبای جهانی، فاصله زیادی داریم و قطعا یکی از راه‌های جبران آن، افزایش تعداد شـرکت‌های دانش‌بنیان و تقویت حمایت‌ها از آن‌هاسـت؛ رهبر انقلاب افزایش صد در صدی تعداد این شـرکت‌ها در سال ۱۴۰۱ را مطالبه کرده‌اند و البته هشدار لازم را هم درباره جلوگیری از کارهای نمایشـی داده و گفته‌اند: « توقّع من از مسئولین این است که [تعداد شرکت‌های دانش بنیان] صد درصد افزایش پیدا کند، یعنی شرکت‌ها دو برابر بشود...البتّه این [کار] موجب این نشود که ما یک شرکتی درست کنیم و اسمش را بگذاریم دانش‌بنیان، در حالی که دانش‌بنیان نباشد...». نیاز اساسی؛ تغییر رفتار بازیگران بـزرگ اقتصاد در کنار ضرورت افزایش واقعی تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان، یک نیاز مهم دیگر هم برای توسعه نوآوری در کشور وجود دارد که معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور در گفت‌وگوی تفصیلی روزهای اخیر، به آن اشـاره کرده است: «به هر حال تغییر رفتار بازیگران بزرگ اقتصاد، مثل وزارتخانه‌های نفت، نیرو و جهاد کشاورزی خیلی می‌تواند در توسعه حوزه دانش‌بنیان مؤثر باشد. این تغییر رفتار به ماهیت خود این وزارتخانه‌ها هم برمی‌گردد، الان چنین ماهیتی ندارند. ما برای هر مورد از پروژه‌ها باید فشارهای سنگین روی وزارتخانه‌ها بگذاریم تا مثلاً در فلان مناقصه شرکت خارجی نیاید، یا نماینده خارجی این کار را نکند، یا این که از محصولاتی که نمونه‌اش در داخل سـاخته شده است استفاده کنند. این مسائل وقتی روان می‌شود که فرهنگ آن در جامعه توسعه پیدا کند». امید به اجرای درست قانون «جهش تولید دانش‌بنیان» به گفته دکتر ستاری، قانون «جهش تولید دانش‌بنیان» که بعد از حدود سه سال گفت‌وگو با همفکری دولت و مجلس، تصویب شده است نیز اگر درست اجرا شود، حتماً رشد چشمگیر کشور در حوزه دانش‌بنیان را رقم خواهد زد.

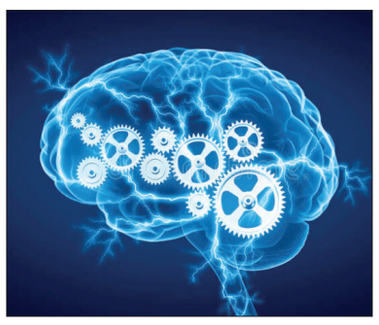

قوانینی که به جای هم گرا شدن، واگرا می شوند

در همین زمینه معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید بهشتی در پاسخ به این سوال که با توجه به شرایط موجود، آیا دانشگاه‌ها آمادگی رفتن به سمت فناوری، کارآفرینی و شرکت‌های دانش‌بنیان را دارند؟ گفـت: این آمادگی وجود دارد، ولی ما در برخی موارد، قوانینی داریم که به مرور زمان، به جای این که هم‌گرا شوند، واگرا می‌شوند. قوانین باید در حمایت از هم باشند، ولی از آن‌جا که منشأ تصمیم‌گیری‌ها سازمان‌های مختلف است، قوانینی را وضع می‌کنند که در نهایت نه تنها هم‌گرا نمی‌شوند، بلکه حالت دافعه پیدا می‌کنند.

وی با ذکر مثالی توضیح داد: در حوزه کارآفرینی و ایجاد شرکت‌ها، در مجلس قانونی تصویب شد که اعضای هیئت‌علمی می‌توانند شرکت تاسیس کنند؛ اما مطابق با قانون همسان‌سازی، عضو هیئت‌علمی اجازه کار کردن بیرون از دانشگاه را ندارد. این موارد در تناقض هستند و اگر قانون همسان‌سـازی اجرا شـود، اعضای هیئت‌علمی عملاً نمی‌توانند به سمت شرکت‌های دانش‌بنیان بروند.

شکری خاطر نشان کرد: اگر کسی بخواهد شرکت تاسیس کند و مدیرعامل آن شود، عملاً از کار دانشگاهی خود می‌ماند. مگر این که مواردی که برای کار دانشگاهی تعریف می‌کنیم، به شکل دیگری صورت گیرد که آن‌هایی که این ظرفیت را دارند، بتوانند در دانشگاه شرکت‌های دانش‌بنیان را ایجاد کنند و این اقدام با وظایف دانشگاهی اعضای هیئت‌علمی هم‌سو شود.

همه دانشگاهیان توانایی تاسیس شرکت دانش‌بنیان ندارند

وی با بیان این نکته که باید توجه داشت که همه دانشگاهیان توانایی و ظرفیت تاسیس شرکت دانش‌بنیان ندارد، گفت: برخی افراد دارای این ظرفیت هستند و باید امکانات را برای آن‌ها فراهم کرد و آن‌هایی که این ظرفیت را ندارند، به شـکل دیگری فعالیت کنند. به همین دلیل یک نگاه همه‌جانبه‌نگر باید در این زمینه وجود داشته باشد و آیین‌نامه‌ها در این راستا تدوین شود. معاون پژوهش و فناوری دانشگاه شهید بهشتی در مورد نرخ رشد کارآفرینی و شرکت‌های دانش‌بنیان در دانشگاه‌ها، گفت: من معتقدم که این نرخ کم است و ما در این زمینه رشد چشم‌گیری نداشته‌ایم. شکری، به علت پایین بودن آهنگ رشد شرکت‌های دانش‌بنیان اشاره کرد و گفت: مواردی مثل شرکت‌های دانش‌بنیان و ... همگی مانند یک زنجیره به یکدیگر متصل هستند. شرکت دانش‌بنیان در جایی می‌تواند کار کند که فرصت‌های شغلی کافی، حمایت‌های درخور و اقتصاد پویا و فضای کاری مناسب وجود داشته باشد. برخی از این عوامل مهیا نیست و انتظار داریم که دانشگاه، در یک زمینه ناآماده گام‌های بلندی را بردارد!

اخبار کوتاه

استیضاح برخی وزرا؛ خیلی دور خیلی نزدیک

طرح اسـتیضاح برخی وزرا در انتهای سـال گذشته در مجلس کلید خورد و حال زمزمه های آن رفته رفته در سال جدید جدی تر می شود.

تقاضای سـوال، تذکر، تحقیـق و تفحص و همچنین استیضاح وزرا از جمله ابزارهای نظارتی نمایندگان محسوب شده و بهارستان نشینان می توانند در راستای ایفای وظایف خود و در صورت اصلاح امور از آنها اسـتفاده کنند.این در حالی است که طرح استیضاح برخی وزرا نیز در انتهای سال گذشته در مجلس کلید خورد و حال زمزمه های آن جدی تر از قبل شنیده شد.

نخستین تقاضای استیضاح درباره عملکرد وزرات صمت بود که پیرو افزایش قیمت خودرو مطرح شد. البته این استیضاح تا پایان سال گذشته از سوی هئیت رئیسه اعلام وصول نشد.

اما این پایان کار نبود پیگری‌ها در این بخش گویای این است که استیضاح چند تن از وزرای دیگر هم در جریان بوده و زمزمه های آن رفته رفته جدی تر می‌شود.

از این رو نماینده ای که نخواسـت نامش فاش شود در همین زمینه به خبرنگار «بازار» گفت: در حال حال حاضر استیضاح وزرا‌یی از جمله اقتصاد و امورداریی، صنعت،معدن و تجارت، علوم و کار و رفاه و اجتماعی در مجلس مطرح اسـت.وی این را هم گفت که فعلا طرح استیضاح وزیر صمت به هئیت رئیسه مجلس ارائه و مابقی به هئیت رئیسه ارسال نشده است.

این نماینده مجلس تاکید کرد که موضوع استیضاح وزیر کار هم جدی اسـت و با این حـال نمایندگان پیگیر این موضوع هستند.اما این پایان کار نبود و موضوع استیضاح چند تن از وزرا در نخسـتین جلسه مجلس در سال ۱۴۰۱ هم مطرح شد.سید ناصر موسوی لارگانی،عضو مجلس در جلسه روز دوشنبه در تذکری گفت: درخواست استیضاح وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیش از ۵۵ امضا به هیات رییسـه ارائه شده، اما تاکنون اعلام وصول نشده است. درخواست استیضاح وزیر بهداشت و درمان هم امضا شده است.

وی ادامـه داد: همچنین سـوالی از وزیر تعـاون، کار و رفـاه اجتماعی مطرح کردم که علی رغم اعلام وصول در دستور کار قرار نمی‌گیرد. هیات رییسه به آیین نامه عمل کند.اصل ۸۹ قانون اساسی در این باره استیضاح وزرا تاکید دارد که نمایندگان مجلس شـورای اسلامی می‌توانند در مواردی کـه لازم می‌دانند هیأت وزیران یا هر یک از وزرا را استیضاح کنند، اسـتیضاح وقتی قابل طرح در مجلس است که با امضای حداقل ده نفر از نمایندگان به مجلس تقدیم شود.

شیوه جدید پرداخت کرایه تاکسی در سال ۱۴۰۱

به گـزارش اقتصادآنلاین، سـرلک معاون تاکسـیرانی شـهر تهران گفت: بر اساس ساعت‌های پیک و نوع و زمان سفر قیمت ها تغییر پیدا می‌کند.

سرلک معاون تاکسیرانی شهر تهران افزود: قیمت پایه و حداکثر قیمتی که راننده می تواند از مسافران دریافت کند بر روی برچسب درج خواهد شد.

معاون تاکسیرانی شهر تهران خاطرنشان کرد: بر این اساس مسافر می تواند همان ابتدا بارکدی که روی شیشه است را اسکن و از قیمت سفر خود اطلاع پیدا کند.